

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ТАВРІЙСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРОТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ДМИТРА МОТОРНОГО

Факультет економіки та бізнесу

Кафедра обліку і оподаткування

ПОГОДЖЕНО

Гарант ОПП

д.е.н., доц. Дар'я ТРАЧОВА

«13» 09 2020 р.

ЗАТВЕРДЖЕНО

Зав.кафедри обліку і оподаткування

д.е.н., доц. Олег СОКІЛ

« » 2020 р.

ПРОГРАМА НАВЧАННЯ ЗДОБУВАЧІВ ВО - СИЛАБУС

з дисципліни

«Облікова політика» (за вибором студента)

(найменування та статус компоненти: обов'язкова або за вибором студента)

для спеціальності 071 «Облік і оподаткування» за ОПП «Облік і оподаткування»

(шифр, найменування спеціальності, освітньої програми)

форма навчання

денна

(денна, заочна)

Кількість кредитів

4 кредитів

Курс

4/2с

Семестр

8/4

Змістових модулів (підсумкових модульних контролів) – 2

СРС

72 години

Форма контролю

екзамен

(екзамен або диференційований залік)

Загальна кількість годин

120 годин

2020-2021 н.р.

«Облікова політика». Силабус для здобувачів ступеня вищої освіти «Бакалавр» факультету економіки та бізнесу, спеціальності 071 «Облік і оподаткування» - Мелітополь: ТДАТУ, 2020. – 10с.

Силабус складений на підставі «Положення про програму навчання здобувачів вищої освіти – силабус» Мелітополь: ТДАТУ, 2019. – 16 с.

Розробник(и): БЕЗВЕРХНЯ Юлія, к.е.н., доцент

Рецензент: СОКІЛ Олег, д.е.н., доцент

Силабус затверджений на засіданні кафедри «Облік і оподаткування»

Протокол № 1 від «31» серпня 2020 року

Завідувач кафедри «Облік і оподаткування»

д.е.н, доцент _____ Олег СОКІЛ

Схвалено методичною комісією факультету економіки та бізнесу зі спеціальності 071 «Облік і оподаткування» ступеня вищої освіти «Бакалавр»

Протокол № 2 від «23» вересня 2020 року

Голова, к.е.н. доц. _____ Анна КОСТЯКОВА

1. Анотація курсу та Веб-сайт його розміщення

Курс включає теоретичну та практичну основу сукупності знань та вмінь, що формують профіль фахівців в галузі управління та адміністрування.

Веб-сайт курсу

<http://op.tsatu.edu.ua/course/view.php?id=1022>

(доступ через

особистий логін і пароль для освітнього порталу ТДАТУ)

2. Мета викладання дисципліни

Формування у студентів системних знань щодо особливостей принципів, методів і процедур фінансового обліку, які використовуються для складання і подання звітності; оволодіння навиками практичного застосування елементів облікової політики безпосередньо на підприємстві; забезпечення вміння визначати облікову політику підприємства з урахуванням особливостей його діяльності та чинних вимог нормативно-правових актів, якими вона регулюється.

3. Завдання вивчення дисципліни

- ✓ вивчення законодавчої та нормативної бази, що регламентує правові засади формування облікової політики підприємства;
- ✓ вивчення теоретичних основ формування облікової політики підприємств;
- ✓ формування цілісної системи знань особливостей принципів, методів і процедур фінансового обліку, які використовуються для складання і подання звітності;
- ✓ оволодіння навиками практичного застосування елементів облікової політики безпосередньо на підприємстві;
- ✓ забезпечення вміння визначати облікову політику підприємства з урахуванням особливостей його діяльності та чинних вимог нормативно-правових актів, якими вона регулюється.
- ✓ набуття практичних навичок щодо застосування альтернативних способів і прийомів обліку окремих видів активів, зобов'язань, доходів, витрат і фінансових результатів, здійснення їх критичної оцінки та вибору найбільш оптимального залежно від поставлених цілей.

4. Результати навчання – компетентності (з урахуванням soft skills)

Програмні результати, досягнення яких забезпечує навчальна дисципліна:

знання	- зміст нормативних документів, що регламентують правові засади формування облікової політики підприємства; - галузеві особливості різних підприємств та ступінь їх впливу на формування облікової політики; - принципи і фактори, що впливають на формування облікової політики підприємства; - основні елементи облікової політики; зміст, недоліки та переваги альтернативних методів оцінки та обліку окремих видів активів, зобов'язань, доходів, витрат і фінансових результатів; - умови та способи внесення змін в облікову політику підприємства.
уміння	- володіти методичним інструментарієм обліку, аналізу, контролю, аудиту та оподаткування господарської діяльності підприємств - розуміти організаційно-економічний механізм управління підприємством та оцінювати ефективність прийняття рішень з використанням обліково-аналітичної інформації - застосовувати спеціалізовані інформаційні системи і комп'ютерні технології для обліку, аналізу, контролю, аудиту та оподаткування - володіти та застосовувати знання державної та іноземної мови для формування ділових паперів і спілкування у професійній діяльності - вміти працювати як самостійно, так і в команді, проявляти лідерські якості

	та відповідальність у роботі, дотримуватися етичних принципів, поважати індивідуальне та культурне різноманіття
	- знати теорію, методiku і практику формування облікової інформації за стадіями облікового процесу для сучасних і потенційних потреб управління суб'єктами господарювання з урахуванням професійного судження
комунікація	здатність презентувати результати наукових досліджень, вести дискусії з прикладних питань управління економічною системою; користуватися законодавчої та нормативної бази, що регламентує правові засади формування облікової політики підприємства; зрозуміле донесення власних висновків, знань та пояснень, що їх обґрунтовують, до фахівців і нефахівців. Здатність до відображення інформації про господарські операції суб'єктів господарювання в фінансовому та управлінському обліку, їх систематизації, узагальнення у звітності та інтерпретації для задоволення інформаційних потреб осіб, що приймають рішення
soft skills	здатність самостійно визначати процедури за обліковою політикою підприємства; самостійно розробляти робочий План рахунків за обліковою політикою підприємства з урахуванням специфіки діяльності підприємства; самостійно формувати процедури з відображенням у фінансовому обліку активів, зобов'язань, доходів, витрат та фінансового результату за обліковою політикою підприємства.

Дисципліни, що передують вивченню даної дисципліни

5. Пререквізити

«Бухгалтерський облік», «Управлінський облік»
«Фінансовий облік I»

Дисципліни, які спираються на вивчення даної дисципліни

6. Постреквізити

«Звітність підприємства»
ВП «Управлінський облік та бюджетування»

7. Інформація про викладача

Викладач (і) Безверхня Юлія Вікторівна, к.е.н., доц. кафедри обліку і оподаткування
<http://feb.tsatu.edu.ua/teacher/bezverhnya-yuliya-viktorivna/>
E-mail викладача yuliia.bezverkhnia@tsatu.edu.ua

8. Структура курсу

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Номер тижня	Вид заняття	Тема заняття або завдання на самостійну роботу	Кількість			
			годин			балів
			ЛК	ПР	СРС	
Змістовий модуль 1. «СУТНІСТЬ ТА НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ОБЛІКОВОЇ ПОЛІТИКИ»						
1, 2	Лекція 1-2	Облікова політика як елемент системи нормативного регулювання бухгалтерського обліку	4			
	Практичне заняття 1-4	Облікова політика як елемент системи нормативного регулювання бухгалтерського обліку		8		7
	Самостійна робота 1-2	Робота на навчально-інформаційному порталі			13	5

3, 4	Лекція 3-4	Складові та організаційні аспекти формування облікової політики	4			
	Практичне заняття 5-8	Складові та організаційні аспекти формування облікової політики		8		8
	Самостійна робота 3-4	Робота на навчально-інформаційному порталі			13	5
5, 6	Самостійна робота	Підготовка до написання ПМК 1			10	
	ПМК 1	Підсумковий контроль за модуль 1				10
Всього за змістовий модуль 1 – 60 год			8	16	36	35
Змістовний модуль 2 «МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ ФОРМУВАННЯ ОБЛІКОВОЇ ПОЛІТИКИ ПІДПРИЄМСТВА»						
12, 13	Лекція 5-6	Методична складова облікової політики підприємства	4			
	Практичне заняття 9-12	Методична складова облікової політики підприємства		8		7
	Самостійна робота 7,8	Робота на навчально-інформаційному порталі			13	5
14, 15	Лекція 7-8	Методична складова облікової політики підприємства	4			
	Практичне заняття 13-16	Методична складова облікової політики підприємства		8		8
	Самостійна робота 9,10	Робота на навчально-інформаційному порталі			13	5
16, 17	Самостійна робота	Підготовка до написання ПМК 2			10	
	ПМК 2	Підсумковий контроль за модуль 2				10
Всього за змістовий модуль 2 – 60 год.			8	16	36	35
Екзамен						30
Всього з навчальної дисципліни – 120 год.						100

9. Методи та форми навчання

Форми навчання:

✓ за рівнем взаємодії здобувача вищої освіти з викладачем: індивідуальне, групове, колективне;

✓ за місцем проведення занять: аудиторне, поза аудиторне.

Методи навчання:

✓ за організацією пізнавальної діяльності: словесні (лекції, дискусії), наочні (презентації), практичні (заповнення первинних документів, виконання розрахункових завдань);

✓ за видами занять: лекції (лекція-візуалізація, лекція-бесіда); практичні заняття (індивідуальні та групові завдання, тематична дискусія);

✓ за мотивацією навчально-пізнавальної діяльності (ситуація звернення до життєвого досвіду студентів, заохочення);

✓ за контролем ефективності навчально-пізнавальної діяльності (самоконтроль через виконання тестів на навчально-інформаційному порталі, індивідуальне опитування, фронтальне опитування, ПМК);

✓ за формою стимулювання пошукової та дослідницької діяльності (тематичні дискусії, завдання щодо використання мережі Інтернет, публічні промови і презентації, групові та/або індивідуальні проекти, моделі різних форматів професійних ситуацій).

10. Політика курсу

Відвідування занять є важливою складовою навчання. За пропуски занять без поважної причини здобувач вищої освіти буде не атестований з даної дисципліни. Усі пропущені заняття мають бути відпрацьовані.

Дозволяється вільне відвідування лекцій здобувачам за індивідуальним графіком навчання.

Якщо здобувач вищої освіти відсутній з поважної причини, він/вона презентує виконані завдання під час самостійної підготовки та консультації викладача.

Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін.

Під час виконання письмових тестових завдань недопустимо порушення академічної доброчесності.

Презентації та виступи мають бути авторськими (оригінальними).

Здобувач вищої освіти повинен дотримуватися навчальної етики, поважно ставитися до учасників навчального процесу, дотримуватися дисципліни, дбайливо ставитись до обладнання та книжкового фонду ТДАТУ, виконувати графік навчального процесу

11. Форми контролю знань

Щотижнево – бали за роботу на практичних заняттях; в межах кожної теми – бали за самостійну роботу; по завершенню змістовного модуля – бали за ПМК; по завершенню семестру – екзамен. Результати поточного та підсумково-модульного контролю формують узагальнену оцінку в балах за накопичувальним принципом

12. Шкала оцінювання

Оцінювання знань здобувачів вищої освіти здійснюється відповідно до «Положення про оцінювання знань студентів ТДАТУ» за 100-бальною шкалою

Критерії оцінювання

Практичні заняття	Частка вірно виконаних завдань
Самостійна робота (СРС)	Студент опрацьовує питання, що призначені для самостійного вивчення і для контролю проходить тестування на НІП ТДАТУ (дві спроби – середній результат)
Підсумково-модульний контроль (ПМК I, II)	Відбувається у вигляді тестових завдань та письмових робіт в кінці вивчення змістовних модулів. Підчас модульного контролю оцінюються такі компоненти: ✓ повнота розкриття питання (вірні відповіді) ✓ якість інформації ✓ самостійність.
Екзамен	Підсумковою формою контролю є екзамен, який проводиться виключно у письмовій формі. Максимальна кількість балів – 30. Структура білету включає 3 завдання. Правильна відповідь за теоретичне питання 10 балів, за категоріальний апарат – 5 балів, практична частина (вирішення задачі, практичної ситуації) – 15 балів.

13. Рекомендована література та інформаційні ресурси

Рекомендована література

Основна

1. Закон України «Про захист прав споживачів» від 12.05.91 № 1023-XII. URL: <http://www.dtk.com.ua>
2. Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні від 16.07.99 № 996-XIV. URL: <http://www.dtk.com.ua>
3. Інструкція по застосуванню Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань та господарських операцій підприємств та організацій: Затв. наказом Мінфіну України від 30.11.99 № 291. URL: <http://www.dtk.com.ua>
4. Лист Міністерства фінансів України «Про облікову політику» від 21.12.2005 р. № 31-34000-10-5/27793. URL: <http://proaudit.com.ua/buh/oblikova/pro-oblikovu-politiku-list-ministerstva-finansiv-ukraini-vid-21-12-2005-r-n-31-34000-10-5-27793.html>
5. Лист Міністерства фінансів України від 08.08.2012 р. № 31-08410-07-10/19584 «Щодо деяких питань з бухгалтерського обліку». URL: http://taxlink.ua/ua/tax_explained/31-08410-07-10-19584-vid-08-08-2012/
6. Методичні рекомендації щодо облікової політики підприємства: Наказ Міністерства фінансів України 27.06.2013р. № 635. URL: http://buhgalter911.com/Res/Zakoni/MetodRek/metod_uchet_polit.aspx
7. Методичні рекомендації щодо складання розпорядчого документа про облікову політику підприємства: Наказ Міністерства аграрної політики України від 17.12.2007 № 921. URL: <http://ua-info.biz/legal/base/w/ua-ememvt.htm>
8. Методичні рекомендації щодо облікової політики суб'єкта державного сектору, затверджені наказом Мінфіну України від 23.01.2015р. № 11. URL: <https://buhgalter.com.ua/zakonodavstvo/metod-recomendacii-buhobliku-subektiv-derjavnogo-sektoru/metodichni-rekomendatsiyi-shchodo-oblikovoyi-politiki/>
9. Методичні рекомендації з формування собівартості перевезень (робіт, послуг) на транспорті: Затв. наказом М-ва трансп. України від 05.02.01. № 65. URL: <http://www.dtk.com.ua>
10. Наказ Міністерства фінансів України 07.02.2013 № 73 «Про національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності». URL: http://vobu.ua/ukr/documents/item/nakazom-ministerstva-finansiv-ukrajini-07-02-2013-73?app_id=23
11. Національні положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1-34. URL: <http://vobu.ua/ukr/documents/accounting/item/natsionalni-polozhennya-standarti-bukhgalterskogo-obliku>
12. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 7 «Основні засоби»: Затв. наказом МФУ від 27.04.2000 № 92. URL: <http://www.dtk.com.ua>
13. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 8 «Нематеріальні активи»: Затв. наказом МФУ від 18.10.99 № 242. URL: <http://www.dtk.com.ua>
14. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 9 «Запаси»: Затв. URL: <http://www.dtk.com.ua>
15. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 11 «Зобов'язання»: Затв. наказом МФУ від 31.01.2000 № 20. URL: <http://www.dtk.com.ua>
16. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 14 «Оренда»: Затв. наказом МФУ від 28.07.2000 № 181. URL: <http://www.dtk.com.ua>
17. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 15 «Дохід»: Затв. наказом МФУ від 29.11.99 № 290. URL: <http://www.dtk.com.ua>
18. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 16 «Витрати»: Затв. наказом МФУ від 31.12.99 № 318. URL: <http://www.dtk.com.ua>

19. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 18 «Будівельні контракти»: Затв. наказом МФУ від 18.05.01 № 87. URL: <http://www.dtk.com.ua>
20. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 19 «Об'єднання підприємств»: Затв. наказом МФУ від 07.07.99 № 163. URL: <http://www.dtk.com.ua>
21. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 21 «Вплив змін валютних курсів»: Затв. наказом МФУ від 10.08.2000 № 193. URL: <http://www.dtk.com.ua>
22. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 – 32. URL: <https://buhgalter911.com/uk/normativnaya-baza/instr-plan-rah/standart-buhgalterskogo/>
23. П(С)БО 6 «Виправлення помилок і зміни у фінансових звітах», затверджено наказом Міністерства фінансів України від 28 травня 1999 р. № 137. Зареєстровано в Міністерстві юстиції України 21 червня 1999 р. за № 392/3685 зі змінами і доповненнями. URL: <https://byhgalter.com/psbo-6-vipravlennya-pomilok-i-zmini-u-finansovix-zvitax/>
24. Про погодження облікової політики підприємства: Наказ Міністерства аграрної політики України від 11.04.2007 року № 254. URL: <http://170820.minagro.web.hosting-test.net/page/?7084>
25. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: Закон України від 16.07.1999 р. № 996-XIV (зі змінами і доповненнями). URL: <http://www.ligazakon.net>.
26. Городянська Л. Наказ про облікову політику – основа організації обліково-аналітичної системи підприємства. Вісник ТНЕУ. – № 3. – 2007. – С. 140-146.
27. Облікова політика підприємства. [текст]: навч. посіб. / Ю.А. Верига, В.А. Кулик, Ю.О. Ночовна, С.Ю. Іванюк – К.: «Центр учбової літератури», 2015. – 312 с. URL: http://cul.com.ua/preview/obl_pol_pidpr.pdf
28. Облікова політика підприємства: навчальний посібник / [за ред. Гаврилюка В.М., Жука В.М., Михайлова М.Г.] – К.: Видавництво ТОВ «Юр-Агро-Веста», 2007. – 326с.
29. Облікова політика: Навчальний посібник / [В.М. Савченко, О.В. Пальчук, Л.В. Саловська та ін.]; за ред. Г.М. Давидова. – К.: Знання, 2010. – 479 с.
30. Облікова політика підприємства / Т.М. Сторожук. – Ірпінь: Національний університет ДПС України, 2015. – 240 с. URL: http://ir.nusta.edu.ua/jspui/bitstream/doc/409/1/367_IR.pdf

Допоміжна

1. Бешуля І. Сучасний стан нормативно-правового забезпечення формування облікової політики / І. Бешуля, Н. Піскунова, І. Петрова // Схід. – 2012. – № 1 (115). – С. 17-19.
2. Гордієнко Л. Облікова політика підприємства. ГоловБух. – 2005. – № 1-2 (310-311) – С. 21-22.
3. Єльнікова Ю.В. Методика відображення змін облікової політики та облікових оцінок у фінансовій звітності. URL: http://www.academy.sumy.ua/images/stories/graduate_docs/1300_st_04.pdf
4. Житний П.Є. Процес формування облікової інформації в управлінні. URL: http://archive.nbuv.gov.ua/portal/Soc_gum/Vzhdtu_econ/2010_3_2/23.pdf
5. Зборовська Н.С. Облікова політика: проблеми формування та шляхи їх вирішення / Н.С. Зборовська // Держава та регіони. – 2006. – № 5 – С. 355-359.
6. Костенко О.М. Облікова політика як внутрішньогосподарський інструмент впливу на формування прибутковості підприємства. Економіка та держава. – 2009. – № 6 – С. 71-72.
7. Олійник Я.В. Методичні аспекти облікової політики підприємств. URL: http://www.nbuv.gov.ua/portal/natural/Vnulp/Management/2012_721/39.pdf
8. Прохар Н.В. Співвідношення організації бухгалтерського обліку та облікової політики. URL: http://www.rusnauka.com/NPM_2006/Economics/7_prohar%20n%20v.doc.htm
9. Пугіна Д.О. Ринкові передумови формування ефективної облікової політики

підприємств. URL: http://www.confcontact.com/2008dec/8_topalov.php

10. Пушкар М.С. Теорія і практика формування облікової політики: монографія. – Тернопіль: Карт-бланш, 2010. – с.260

11. Сидоренко І.В. Облікова політика підприємства в Україні: теорія і практика. URL: http://www.dgma.donetsk.ua/science_public/science_vesnik/1_7e_2011/article/11SIVUTP.pdf

12. Слободяник Ю.Б. Організація облікової політики в Україні: проблеми гармонізації. URL: http://www.uabs.edu.ua/images/stories/docs/K_BOA/slobodianik_018.pdf

13. Сторожук Т.М. Облікова політика підприємства: сутність та призначення. URL: http://www.nbuiv.gov.ua/portal/Soc_Gum/Nvnudpsu/2009_3/2009_3_Storozuk.pdf

14. Хомин О.П. Облікова політика в контексті методологічного обґрунтування сутності дефініцій. URL: <https://docs.google.com/viewer?a=v&q=cache:z5gMCTSFVUJ:www.univer.km.ua/visnyk/1388.pdf>

15. Черній М.Я. Формування облікової політики підприємства на основі організаційно-технологічних особливостей діяльності. URL: http://archive.nbuiv.gov.ua/portal/soc_gum/ptmbo/2012_2/43.pdf

16. Чижевська Л.В. Бухгалтерський облік як професійна діяльність: теорія, організація, прогноз розвитку: монографія. – Житомир: ЖДТУ, 2007. – 528 с.

17. Щирба М. Проблеми документального оформлення облікової політики підприємства та шляхи їх вирішення. Економічний аналіз: збірник кафедри економічного аналізу ТНЕУ. – Тернопіль, 2010. – № 5. – С. 380-383.

18. Щирба М.Т. Облікова політика в системі управлінського обліку: монографія. – Т.: ТНЕУ, 2011. – 338 с.

19. Яцишин С.Р. Облікова політика: формування та контроль за її дотриманням. URL: http://archive.nbuiv.gov.ua/portal/Soc_Gum/Vlca_ekon/2011_36/107.pdf

Інформаційні ресурси

1. Верховна Рада України www.rada.gov.ua
2. Державна податкова адміністрація України www.sts.gov.ua
3. Державний комітет статистики www.ukrstat.gov.ua
4. Державний комітет України з питань регуляторної політики й підприємництва www.dkrp.gov.ua
5. Кабінет Міністрів України www.kmu.gov.ua
6. Міністерство аграрної політики України www.minagro.gov.ua
7. Міністерство праці й соціальної політики України www.mlsp.gov.ua
8. Міністерство фінансів України www.minfin.gov.ua
9. Національний банк України www.bank.gov.ua.
10. Інтелектуальна бухгалтерська система знань Видавничий дім «Фактор» <https://i.factor.ua/>
11. Інформаційний портал для бухгалтерів <https://buhgalter.com.ua/>
12. Федерація професійних бухгалтерів та аудиторів України www.ufpaa.org

14. Пакет дисципліни

Освітній портал ТДАТУ імені Дмитра Моторного. Дисципліна «Облікова політика» <http://op.tsatu.edu.ua/course/view.php?id=1022>

Наукова бібліотека ТДАТУ <http://www.tsatu.edu.ua/biblioteka/>